

Scenariusz nr 3.

Temat: Językowa grzeczność i tabu. Zajęcia zainspirowane rozmową językoznawców – polonistów ze znawcami języków obcych. W spotkaniu brali udział: Agata Hącia, Agnieszka Frączek, Artur Czesak, Piotr Krasnowolski, Iwona Haberny.

<https://www.facebook.com/watch/live/?ref=external&v=812107629696025>

Zajęcia mogą stać się pretekstem do szerszych rozważań na temat etykiety i zasad savoir-vivre'u obowiązujących w kontaktach społecznych, w szkołach, na uczelniach, w firmach i w prywatnych sytuacjach.

Po obejrzeniu filmu odpowiedz na pytania:

1. Co oznacza słowo „grzeczny”? Czy grzeczność oznacza to samo w różnych językach? Skąd się wzięło? Jakie dziś funkcjonują synonimy tego słowa?
2. W jaki sposób określamy ludzi „niegrzecznych”. Czy sformułowania typu: „słoma mu z butów wyłazi” można ocenić jako utrwalające negatywne stereotypy?
3. A co ze zwrotami grzecznościowymi typu „Pan” i „Pani”? W jaki sposób używa się ich w języku polskim i językach obcych?
4. W jaki sposób uczniowie zwracają się do nauczycieli? Dyrekcji? Pracowników szkoły? Jak wygląda ten problem za granicą?
5. Czy łatwo jest przekroczyć granice prywatności, gdy w niewłaściwy sposób używamy form grzecznościowych? Jak podchodzić do gaf i niezręczności? W jaki sposób ich unikać?
6. Na czym polega specyficzna sytuacja Polaków posługujących się zwrotami grzecznościowymi? Jaki związek z ich używaniem ma nasze pochodzenie, szerokość geograficzna, pod jaką żyjemy, sąsiedztwo innych nacji?
7. Na czym polega dystans w zwrotach językowych?
8. Jaka jest różnica między „mają państwo rację” a „macie państwo rację”?
9. W jaki sposób w stosowaniu zwrotów grzecznościowych można demonstrować swój światopogląd?
10. Czy warto brać udział w imbie?
11. Jakich tematów nie porusza się w Polsce, w Niemczech, w Wielkiej Brytanii?
12. Ostatnie pytanie do uczniów: czy swobodnie używacie zwrotów grzecznościowych? Czy po wysłuchaniu rozmowy i odpowiedzi na podane wyżej pytania czujecie się przygotowani do radzenia sobie w międzynarodowym towarzystwie o różnym poziomie wykształcenia?